

Læreplan i byggdrifterfaget - BDR03-02

KARMØY KOMMUNE

GRUNNLEGGENDE FERDIGHETER:

Mål	Koblinger	Vurderingskriterier
<p>Hovedområde: Drift og vedlikehold av bygg ig tekniske anlegg</p> <p>Forklaring til hovedområdet: Kompetansemål: -planlegge drift og vedlikehold av bygninger, tekniske anlegg og installasjoner og arbeide etter bygningsinformasjonsmodeller, tegninger og beskrivelser -feilsøke på tekniske anlegg, reparere og vedlikeholde tekniske anlegg, bygninger og uteområder i henhold til gjeldende regelverk og vurdere behovet for å bruke fagekspertise -kontrollere og drifte pumpeanlegg for vann og avløp -forebygge vannskader fra vann- og avløpsinstallasjoner, vurdere konsekvenser av vannlekkasjer og iverksette tiltak -følge prinsipper for nødstrømsforsyning og gjennomføre testkjøring av nødstrømsaggregat -oppdage skadedyr, iverksette skadedyrbekjempelse etter gjeldende regelverk og kontakte skadedyrkontroll ved behov -bruke sentrale driftskontrollanlegg og systemer for forvaltning, drift og vedlikehold og vurder hvordan ulike driftsvalg påvirker miljø, kostnader og driftssikkerhet -utarbeide rutiner for brannvern og ivareta brannikkerhet i bygg på bakgrunn av brannkonseptet -drifte og etterse ventilasjonsanlegg, varmeanlegg, kjøleanlegg, adgangskontrollsystemer, strømstyringssystemer og pumpesystemer og drøfte konsekvenser av energibruk for det indre og ytre miljøet -analysere, behandle og presentere informasjon og bruke digitale ressurser til måling, beregning, visuell kontroll, bildebehandling og tegning -gi primærhjelp ved heisstans og utføre ettersyn av heiser -drifte ulike typer badeanlegg og vannanlegg, kontrollere vannkvaliteten og vurdere og gjennomføre ulike tiltak ved avvik</p>		
<p>Mål: Å kunne bruke digitale verktøy</p> <p>Forklaring til målet: Systemer: IK-bygg, LAFT, SD-anlegg, green tracker</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kunne planlegge drift og vedlikehold av bygninger, tekniske anlegg og installasjoner</p> <p>Forklaring til målet: Å kunne planlegge etter eksisterende rutiner og etter arbeidsordre</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kunne planlegge en arbeidsdag etter behov</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kunne feilsøke på tekniske anlegg</p> <p>Forklaring til målet: Bruke SD-anlegg</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig

Mål	Koblinger	Vurderingskriterier
<p>Mål: Å kunne reparere og vedlikeholde tekniske anlegg, bygninger og uteområder etter gjeldende regelver og vurdere behov for fagekspertise</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kunne kontrollere og drifte pumpeanlegg for vann og avløp</p> <p>Forklaring til målet: Å kunne feilsøke og forstå når noe er feil (lukt, lyder, risting...)</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kunne forebygge vannskader ved å følge rutiner og stille spørsmål til rutinene</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kunne følge rutiner for nødstrømsaggregat</p> <p>Forklaring til målet: Følge prinsipper for nødstrømsforsyning og gjennomføre testkjøring av nødstrømsaggregat</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kunne oppdage skadedyr og kjenne til hva en kan gjøre selv og når en må kontakte skadedyrkontroll</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kunne følge og forstå branntegninger</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig

Mål	Koblinger	Vurderingskriterier
<p>Mål: Å kunne nødssenne heis og åpne dørene</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kunne drifte badeanlegg og vannanlegg</p> <p>Forklaring til målet: Drifte ulike typer badeanlegg og vannanlegg, kontrollere vannkvaliteten og vurdere og gjennomføre ulike tiltak ved avvik</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Hovedområde: Økonomis planlegging og styring</p> <p>Forklaring til hovedområdet: Kompetansemål: -planlegge drift og vedlikehold av bygninger, tekniske anlegg og installasjoner og arbeide etter bygningsinformasjonsmodeller, tegninger og beskrivelser -utarbeide framdriftsplaner, bestille og motta materialer og utstyr og kontrollere kvalitet og mengde i tråd med arbeidsoppdraget -regne ut forbruk og kostnader til strøm, vann og andre energibærere</p>		
<p>Mål: Å kunne bruke digitale verktøy/systemer</p> <p>Forklaring til målet: LAF, green tracker</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å ha kjennskap til innkjøp</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kunne følge med på og lese av ulike målinger.</p> <p>Forklaring til målet: Regne ut forbruk og kostnader til strøm, vann og andre energibærere</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig

Mål	Koblinger	Vurderingskriterier
<p>Hovedområde: Helse, miljø og sikkerhet</p> <p>Forklaring til hovedområdet: Kompetansemål: -følge forskriftskrav og rutiner for adgangskontroll og kameraovervåking og reflektere over etiske konsekvenser av brudd på personvern -bruke og oppdatere sikkerhetsdatablad -forebygge arbeidsulykker og utføre grunnleggende førstehjelp -utarbeide rutiner for brannvern og ivareta brannsikkerhet i bygg på bakgrunn av brannkonseptet -arbeide i tråd med ergonomiske prinsipper og reflektere over konsekvenser av ulike belastninger i forbindelse med yrkesutøvelsen -bruke verne- og sikkerhetsutstyr og reflektere over konsekvensene av feilbruk -risikovurdere arbeidsoppdrag, gjennomføre en sikker jobbanalyse og rapportere om uønskede hendelser -gjøre rede for og bruke kvalitetssikringssystemer, dokumentere eget arbeid og håndtere avvik -arbeide i tråd med avtaler om sentral driftsovervåking og forvaltning, drift- og vedlikeholdsdokumentasjon og loggføring -planlegge og gjennomføre internkontroll av passive brannsikringstiltak, brannvarslingsystem, sprinkleranlegg og elektroinstallasjoner i henhold til gjeldende regelverk -arbeide etter regelverk og avtaler som regulerer arbeidsforholdet i faget, gjøre rede for arbeidsgiverens og arbeidstakerens plikter og rettigheter og reflektere over krav og forventinger som blir stilt til et likeverdig og inkluderende fellesskap</p>		
<p>Mål: Å kjenne til regelverk for adgangskontroll og kameraovervåking</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kunne bruke og oppdatere sikkerhetsdatablad</p> <p>Forklaring til målet: Ek-online</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kjenne til eksisterende rutiner og bruke disse i daglig arbeid</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å delta på førstehjelpskurs ved anledning</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig

Mål	Koblinger	Vurderingskriterier
Mål: Å kunne gjennomføre en SJA		VURDERINGSKRITERIER <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
Mål: Å kunne bruke korrekt verneutstyr basert på arbeidsoppgavene		VURDERINGSKRITERIER <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
Mål: Å kjenne til lover og krav i forbindelse med brannvern		VURDERINGSKRITERIER <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
Mål: Å kjenne til ergonomiske prinsipp i arbeidet		VURDERINGSKRITERIER <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
Mål: Å kjenne til Arbeidsmiljøloven og andre aktuelle lover og regelverk		VURDERINGSKRITERIER <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
Mål: Å kunne føre avvik i Compilo		VURDERINGSKRITERIER <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
Mål: Å kunne bruke IK-bygg og Compilo		VURDERINGSKRITERIER <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig

Mål	Koblinger	Vurderingskriterier
<p>Mål: Å kunne planlegge og gjennomføre internkontroll av passive brannsikringstiltak, brannvarslingsystem, sprinkleranlegg og elektroinstallasjoner i henhold til gjeldende regelverk og rutiner</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Hovedområde: Bærekraftig utvikling</p> <p>Forklaring til hovedområdet: Kompetansemål: -gjøre rede for hvordan tekniske installasjoner og bruken av bygget påvirker energiforbruk og iverksette tiltak ved avvik -vurdere effekten av belysning og bytte lyskilder i henhold til gjeldende regelverk -drifte og etterse ventilasjonsanlegg, varmeanlegg, kjøleanlegg, adgangskontrollsystemer, strømstyringssystemer og pumpe-systemer og drøfte konsekvenser av energibruk for det indre og ytre miljøet -kildesortere og håndtere avfall etter gjeldende regelverk, behandle kjemisk avfall og giftstoffer, og reflektere over konsekvenser av feilhåndtering -lage avfallsplaner og betjene avfallssystemer -bruke fagterminologi for å kommunisere med kolleger og andre yrkesutøvere og drøfte ulike løsninger som bidrar til å minimere miljøavtrykket og sikre en effektiv ressursutnyttelse</p>		
<p>Mål: Å kunne foreslå energisparende tiltak</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kunne vurdere effekten av belysning og bytte lyskilder i henhold til gjeldende regelverk</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kunne drøfte konsekvenser av energibruk for det indre og ytre miljøet og iverksette tiltak ved behov</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
<p>Mål: Å kunne håndtere avfall etter gjeldende regler</p> <p>Forklaring til målet: Kildesortere og håndtere avfall etter gjeldende regelverk, behandle kjemisk avfall og giftstoffer, og reflektere over konsekvenser av feilhåndtering -lage avfallsplaner og betjene avfallssystemer</p>		<p>VURDERINGSKRITERIER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig

Mål	Koblinger	Vurderingskriterier
Mål: Å kunne bruke fagterminologi		VURDERINGSKRITERIER <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig
Mål: Å kunne drøfte ulike løsninger som bidrar til å minimere miljøavtrykket og sikre en effektiv ressursutnyttelse		VURDERINGSKRITERIER <ul style="list-style-type: none"> • Trenger mer opplæring • Må trene mer • Behersker oppgaven • Selvstendig

Oversikt over koblinger

GRUNNLEGGENDE FERDIGHETER

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i byggdrifterfaget innebærer å lytte til og gi respons i spontan og forberedt samtale. Det innebærer også å bruke fagterminologi i kommunikasjon med andre, reflektere over og drøfte mulige valg og løsninger og å tilpasse kommunikasjonen til mottaker og formål.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i byggdrifterfaget innebærer å bruke fagterminologi til å utforme tekster tilpasset mottaker og formål. Det innebærer å utforske og reflektere over faglige emner og problemstillinger, og å rapportere og dokumentere arbeid.

Å kunne lese

Å kunne lese i byggdrifterfaget innebærer å finne og vurdere informasjon i ulike tekster, arbeidsbeskrivelser, tegninger, bruksanvisninger og regelverk. Det innebærer også å sammenligne, tolke informasjon og trekke faglige slutninger ut fra kjent og ukjent fagstoff.

Å kunne regne

Å kunne regne i byggdrifterfaget innebærer å hente ut, beskrive og tolke informasjon fra et tallmateriale. Videre innebærer det å beregne lengde, areal, volum og vekt knyttet til arbeidsoperasjonen. Det innebærer å foreta økonomiske beregninger i forbindelse med drift og pristilbud.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i byggdrifterfaget innebærer å bruke digitale ressurser til å drive prosjekter, rapportere, dokumentere og kommunisere. Videre innebærer det å søke etter og innhente informasjon og å vurdere troverdigheten av informasjonen. Digitale ferdigheter innebærer også å vurdere og reflektere over egen rolle på nett og utøve god digital dømmekraft.

TVERRFAGLIG TEMAER

Bærekraftig utvikling

I byggdrifterfaget handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om å velge materialer og verktøy som bidrar til energioptimalisert drift av bygg. Videre handler det om å velge arbeidsmetoder med hensyn til det indre og ytre miljøet. Det handler også om å håndtere avfall på en måte som minimerer belastningen på miljøet.

KJERNEELEMENTER

Drift og vedlikehold av bygg og tekniske anlegg

Kjerneelementet drift og vedlikehold av bygg og tekniske anlegg handler om å drifte og vedlikeholde bygg og tekniske anlegg og ivareta hensynet til energioptimalisering. Videre handler kjerneelementet om å foreslå faglige løsninger og forbedringer av arbeidsprosesser i samarbeid med eiere og brukere av bygningen. Det handler også om å vurdere ulike elementer og tekniske funksjoner i et bygg, og identifisere behov for ekstern fagkompetanse.

Økonomisk planlegging og styring

Kjerneelementet økonomisk planlegging og styring handler om å identifisere vedlikeholdsbehov, å utarbeide tiltaksplaner basert på bygningens livssyklus kostnader og å ivareta bygget gjennom byggets livsløp.

Helse, miljø og sikkerhet

Kjerneelementet helse, miljø og sikkerhet handler om å identifisere og forhindre situasjoner som er en fare for liv og helse i drift og vedlikehold av bygninger, tekniske anlegg og installasjoner. Kjerneelementet innebærer å risikovurdere arbeidet i samsvar med gjeldende regelverk og gjennomføre sikker jobb-analyse. Videre handler det om å bruke utstyr og maskiner i henhold til gjeldende regelverk og å arbeide i samsvar med gjeldende system og tiltaksplan for helse, miljø og sikkerhet. Kollegialt samarbeid om bærekraftige og miljøvennlige løsninger er også en del av kjerneelementet.